

Vårdhygien i Primärvården Hjälp - vilken utmaning!

17 april 2015
SFVH

Berith Carlsson
Kerstin Möller

Vårdhygien i VGR för PV

- Enligt direktiv HSA
"Regiongemensamt
uppdrag"
- 1,7 milj inv

Krav på...

- Tillgång till Vårdhygienisk expertkunskap
- "Grundläggande vårdhygienisk kompetens" - all vårdpersonal

Första utmaningen

- Hur skulle vi jobba?

Internt arbete

- Diskussion
- Tre alternativ

Andra utmaningen

- Säkerställa att alla anställda har kunskap så att vårdgivaren kan uppnå HSL:s krav "på god hygienisk standard"
- Hur använda resurser på bästa sätt?

Roller - ansvar

- Verksamheter har alltid ansvaret
- Vårdhygien resurs
- *Riktlinjer, rutiner för god hygienisk standard gäller all Hälso- och sjukvård*

Vi valt att arbetat med ...

- Chefer
- Informations/utbildnings möten
- Utveckla hjälpmedel så att verksamheterna kan
 - uppfylla vårdhygieniska krav
 - säkerställa kompetens hos personal
 - kvalitetssäkra – följa upp rutiner etc

Fler vägar - för att använda resurser smart

- Samarbete med andra aktörer som utbildar /samlar vårdpersonal
 - Strama
 - Smittskydd

Tredje utmaningen

Informellt nätverk i VGR

- Dela erfarenheter
- Utveckla verktyg för att uppnå målet

Väg för att hitta oss

- Ingång via regionen
 - För nå alla vårdgivare
 - Lätt nå respektive vårdhygienisk enhet

The screenshot shows the official website of Västra Götalandsregionen. The top navigation bar includes links for 'Startsida', 'Vård och hälsa', 'Politik', 'Kollektivtrafik', 'Kultur', 'Miljö', 'Regionutveckling', 'Utbildning', 'Jobb', 'Om oss', and 'Press'. A search bar is located on the right.

The main content area is titled 'Vårdhygien i Västra Götaland'. It provides information about the role of infection control in the region, emphasizing the importance of a high level of hygiene and the role of the infection control unit. The text mentions that the region has a long tradition of high hygiene standards and that the infection control unit is responsible for ensuring that all healthcare providers follow these standards.

On the right side, there is a 'Kontakt' section listing the infection control units for different parts of the region: Göteborg och Södra Bohuslän, Norra Älvsborg och Bohuslän, Skaraborg, and Södra Älvsborg. Each unit is represented by a red dot icon.

At the bottom of the page, there is a table titled 'Vårdhygienisk enhet' that lists the infection control units and the municipalities they cover. The table has three columns: 'Vårdhygienisk enhet', 'Område', and 'Innefattar följande kommuner'.

Vårdhygienisk enhet	Område	Innefattar följande kommuner
Vårdhygien, Sahlgrenska Universitetssjukhuset	Göteborg och Södra Bohuslän	Alingsås, Lerum, Mark, Norra Älvsborg, Södra Älvsborg, Trollhättan, Uddevalla, Vänersborg, Åmål
Vårdhygien, NU-sjukvården	Norra Älvsborg och Bohuslän	Bengtsfors, Dals-Ed, Färgelanda, Lilla Edet, Lysekil, Mullerud, Munkedal, Orust, Sotenäs, Strömstad, Tanum, Trollhättan, Uddevalla, Vänersborg, Åmål
Vårdhygien, Skaraborg	Skaraborg	Falköping, Grästorp, Gullspång, Hjo, Mariestad, Karlsborg, Lidköping, Skara, Skövde, Tibro, Tidaholm, Töreboda, Vara
Vårdhygien, Södra Älvsborgs sjukhus	Södra Älvsborg	Alingsås, Bollebygd, Borås, Herrljunga, Lerum, Mark, Nossjö, Svenljunga, Tranemo, Ulricehamn, Värmdö

At the bottom of the page, there is a footer with contact information for Margareta Högberg, including her email address (margareta.hogberg@region.se) and the date of the last update (2014-10-08 15:25). There is also a logo for Västra Götalandsregionen and a link to the website's terms and conditions.

Verktyg

- Webbaserade utbildningar med diskussionsfrågor

Sju utbildningar med diskussionsfrågor

1. Vårdhygien – introduktion vad och varför
2. Hur sker smittspridning?
3. Basala hygienrutiner
4. Arbetskläder
5. Punktdesinfektion och Städ
6. Desinfektion "Spol och disk"
7. Renrutin

Vårdhygien

PM/Direktiv/Rutiner

▼ VG Primärvård

Kontakt och områden

Anmälan utbildnings- och informationsmöte

▼ Utbildningsmaterial och verktyg för god hygienisk standard

Filmer och diskussionsfrågor

Checklista för utrustning

Ledningsverktyg

► Kommunal vård och omsorg

Ebola

► Multiresistenta bakterier (MRB)

3. Basala hygienrutiner

Handdesinfektion

- Före och efter alla vård- & undersökningsmoment
- Före rent och efter orent arbete

Rent arbete är t ex omläggningar, hantering av läkemedel
Orent arbete är t ex sköljrumsarbete, avfallshantering

Det ska vara lätt att göra rätt!

Del 3
Uppdaterad av Vårdhygien 2014

Del 3

Basala hygienrutiner

Här kommer förslag på allmänna frågor ni kan diskutera tillsammans på arbetsplatsen, efter att ha sett föreläsningen/filmen, till exempel på arbetsplatsträff. Syftet är att ni ska fundera över vad det här betyder och innebär på er arbetsplats.

Innan ni diskuterar är det bra om så många som möjligt haft tillfälle att se filmen. Försök gärna komma på egna frågor att ha med i diskussionen.

- Hur bra är vi på att sprita händerna före rena undersökningsmoment/rent arbete?
- Hur är vår följsamhet till att använda skyddsutrustning på rätt sätt och i de moment där det behövs?
 - I vilka situationer använder vi handskar?
 - Hur säkerställer vi att inte få handspridd smitta?
 - I vilka situationer behöver vi använda plastförkläde?
- Vad har vi för kultur när det gäller att använda visir?
 - Har vi visir på vår enhet?
 - Vet alla var det finns?

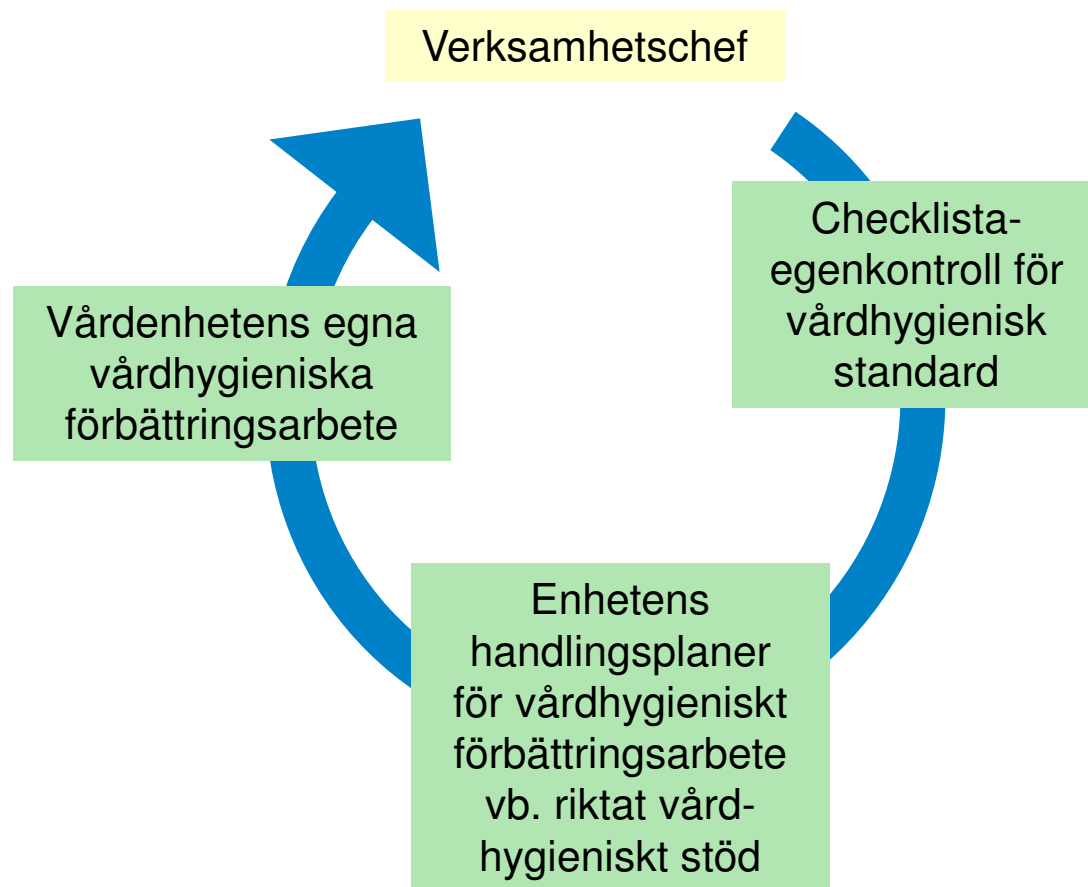
Basala hygienrutiner är den viktigaste åtgärden för att förebygga smittspridning i vårdarbete!

Vårdhygien Västra Götalandsregionen
oktober 2014

Verktyg

- Webbaserade utbildningar med diskussionsfrågor
- Ledningsverktyg – vidareutvecklat för primärvård

Ledningsverktyg för god vårdhygienisk standard - *anpassad*

- Chefsverktyg för att på enhetsnivå systematiskt
 - följa upp vårdhygieniska rutiner
 - bedriva vårdhygieniskt förbättringsarbete

Checklista för egenkontroll - VG Primärvård

del i "Ledningsverktyg för God vårdhygienisk standard"

2. Basala hygienrutiner	Nej
2.1 Bär all vårdpersonal kortärmade arbetskläder i patientnära/vårdrelaterat arbete?	
2.2 Finns förutsättningar för att byta arbetskläder dagligen och vid behov?	
2.3 Finns handsprit lättåtkomligt i alla lokaler där patientnära/vårdrelaterat arbete utförs (uppsatt på bestämd plats) samt tillgängligt vid arbete utanför enheten?	
2.4 Är handskar och plastförkläden lättåtkomligt i alla lokaler där patientnära/vårdrelaterat arbete utförs (uppsatt på bestämd plats) samt tillgängligt vid arbete utanför enheten?	
2.5 Finns ytdesinfektionsmedel lättåtkomligt i alla lokaler där patientnära/vårdrelaterat arbete utförs (uppsatt på bestämd plats) samt tillgängligt vid arbete utanför enheten?	
3. Andra angelägna vårdhygieniska områden	Nej
3.1 Finns rutin för hur patienter med riskfaktorer för smittspridning omhändertas?	
3.2 Finns skriftlig rutin avseende ansvarsfördelning mellan städ-/vårdpersonal?	
3.3 Finns skriftliga rutin för städning, rengöring och smittrening av patientnära ytor, hjälpmedel, leksaker etc som vårdpersonal ansvarar för?	
3.4 Utförs årligt förebyggande underhåll av spol-/diskdesinfektor av tekniker/leverantör?	
3.5 Utförs och dokumenteras dagliga kvalitetskontroll av spol-/diskdesinfektor (loggbok)?	
3.6 Finns rutin för att använda flergångsinstrument (t ex omlägnings-/gyninstrument, inhalationsutrustning), processas i diskdesinfektor inom tre-fyra timmar efter användandet?	
3.7 Finns kunskap om de olika renhetsgraderna för medicinska tekniska produkter (rent, höggradigt rent, sterilt) och när respektive nivå kan användas?	
3.8 Förvaras höggradigt rena produkter/material t ex till såromläggningar i stängt skåp alt låda (inte öppet på en vagn)?	
3.9 Provtar/odlar ni i samband med antibiotikabehandling enligt behandlingsrekommendationer* och Strama:s 10-punktsprogram**?	
3.10 Känner alla till och har kunskap om hur säkerhetsmekanism aktiveras på säkerhetsprodukter t ex för provtagning/injektion?	
3.11 Finns skriftlig och känd rutin för åtgärder vid exponering av blod (stick- och skärskador)?	
3.12 Finns det rutin för hur injektionsläkemedel avsedda för flergångsbruk hanteras?	
3.13 Har närmsta chef uppgifter om all personals immunitet för mässling, vattkoppor och röda hund?	

* Behandlingsrekommendationer för vanliga infektioner i öppenvård
 ** 10-punktsprogram för minskad antibiotikaresistens inom sjukvården

Utarbetat av Vårdhygien Västra Götaland

Reviderad: 2014-

Lathund till Checklista för egenkontroll – Vårdverksamhet inom VG Primärvård

Lathunden innehåller förtydligande avseende vad som minst bör vara uppfyllt för att svara ja i "Checklista för egenkontroll". Lathunden är en anpassning till VG Primärvård utifrån Svensk Förening för Vårdhygien dokument (www.sfvh.se)

1. Övergripande aspekter

- 1.1 Finns ett fungerande system för att införa vårdhygieniska rutiner på enheten?
 För ja:
- Att det finns en utsedd funktion (ej personbundet) som bevakar befintliga vårdhygieniska rutiner via respektive vårdhygiens hemsida, samt informerar om förändringar och nyheter.
 - Att det finns en beskrivning/rutin av hur information förmedlas vidare till all personal och att verksamhetschef ansvarar för det.
- 1.2.a Ingår genomgång av basala hygienrutiner och klädregler i introduktionsprogram för all ny personal som deltar i patientnära/vårdrelaterat arbete?
 För ja:
- Att det ingår i en skriftlig checklista för introduktion av nyanställd personal, studenter, personal från bemanningsföretag/stafettläkare eller motsvarande.
- 1.2.b Ges all personal som deltar i patientnära/vårdrelaterat* arbete möjlighet till vårdhygienisk utbildning/uppdatering minst en gång/år?
 För ja:
- Att det finns struktur för utbildning och uppdatering av vårdhygieniska frågor t ex att ta del av utbildningar som erbjuds inom vårdhygien eller tar del av webbaserat utbildningsmaterial samt uppdatering genom diskussion i verksamheten.
- 1.3.a Finns medarbetare med definierat uppdrag avseende vårdhygien?
 För ja:
- Att det finns, av verksamhetschefen*, utsedd person/personer med formellt och definierat uppdrag för vårdhygien, t ex hygienombud.
- 1.3.b Finns utsedd medarbetare som ansvarar för mätningar avseende följsamhet till basala hygienrutiner och klädregler?
 För ja:
- Att det finns, av verksamhetschefen, utsedd person/personer med formellt uppdrag för följsamhetsmätningar.

Utarbetat av Vårdhygien Västra Götaland 2015-01-14

Verktyg

- Webbaserade utbildningar med diskussionsfrågor
- Ledningsverktyg – vidareutvecklat för primärvård
- Checklista med "basutrustning"

Checklista för utrustning inom VG Primärvård

Basutbud för basala hygienrutiner, luftburen smitta och epidemiberedskap

Bakgrund och syfte

Följsamhet till basala hygienrutiner och korrekt arbetsklädsel är grundläggande för att minska risken för smitta och smittspridning. Följer man detta minskar man risken för smittspridning, oavsett smittämne, både mellan patienter och till personal. Kontakt med kroppsvätskor och skadad hud ökar risken för smittspridning.

Checklistan är till för att i första hand ha den utrustning som behövs för att följa basala hygienrutiner. Den innehåller även utrustning som kan behövas för att skydda sig mot luftburen smitta och/eller vid vård av patient med högsmittsam och/eller allvarlig infektion.

Basutbud

Basala hygienrutiner

Produkter som alltid ska finnas nära/i direkt anslutning vid patientnära och vårdrelaterat arbete.

- ☐ Handdesinfektionsmedel (minst 70 % alkoholbaserad)
- ☐ Handskar, engångs
- ☐ Plastförkläde, engångs
- ☐ Ytdesinfektionsmedel (alkohol minst 70 % med tensid och Virkon)

Produkter som ska finnas i ett mindre antal på enheten för användning vid risk för kontakt med stora mängder kroppsvätskor.

- ☐ Visir/skyddsglasögon/ vätsketätt munskydd (klass IIR) med visir (stängskydd)
- ☐ Långärmat plastförkläde

Behållare för avfall

Behållare för smittförande avfall ska finnas på enheten i den mängd som behövs för att omhänderta Smittförande, Skärande/stickande avfall och Smittförande avfall.

- ☐ Godkänd plastbehållare/kanylburk som märks Smittförande, Skärande/stickande avfall (för kanyler, suturnålar, glasampuller mm)
- ☐ Godkänd plastbehållare som märks Smittförande avfall, Ej anatomiskt identifierbart (för täta blodrör, kraftigt förorenade/blodiga förband, provtagningshållare med aktiverat kanylskydd mm)

Vårdhygien 2014-10-21

Luftburen smitta – tillägg till basutbud

Produkter som kan behövas i ett mindre antal på enheten för skydd mot luftburen smitta

- ☐ Andningsskydd (FFP3 klassat)

Epidemiberedskap – tillägg till basutbud

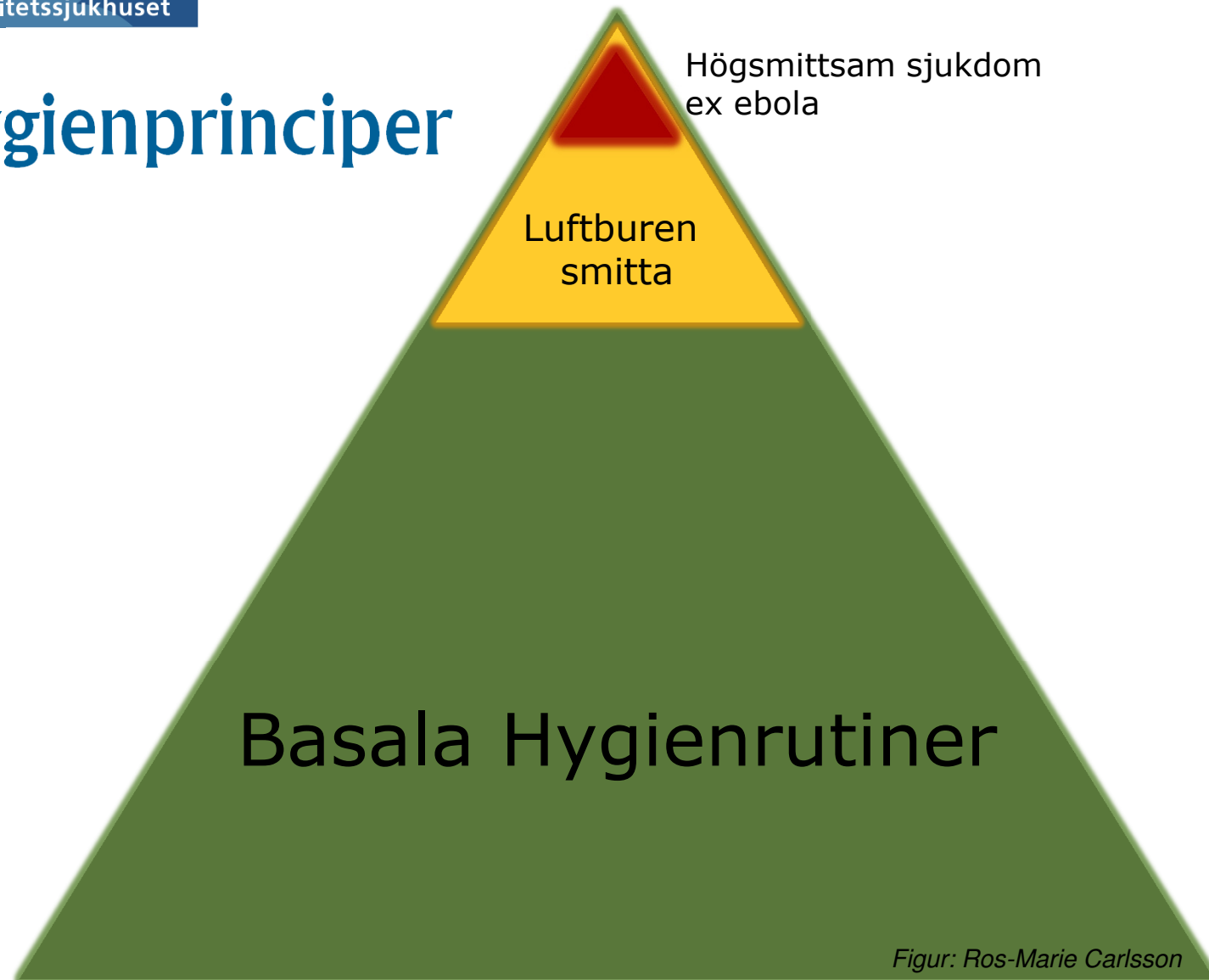
Gäller vid vård av patient med högsmittsam och/eller allvarlig infektioner med svåra konsekvenser t ex Mers-Cov, SARS, högpatogen aviär influensa (fågelinfluensa), viral hemorragisk feber till exempel ebola. OBS! Eventuellt ytterligare kompletterande utrustning enligt Socialstyrelsens rekommendationer för respektive smittämne/tillfälle och/eller lokala anvisningar från Smittskydd, Västra Götaland

Exempel på ytterligare produkter som kan behöva finnas i enstaka antal på enheten för kompletterande skydd

- ☐ Andningsskydd (FFP3 klassat)
- ☐ Operationshuva
- ☐ Skoskydd/stövlar (i två storlekar till exempel 39 och 44)
- ☐ Långärmat vätsketät engångsrock

Vårdhygien 2014-10-21

Vårdhygienprinciper

Verktyg

- Webbaserade utbildningar med diskussionsfrågor
- Ledningsverktyg – vidareutvecklat för primärvård
- Checklista med basutrustning
- Hygienkörkort

Fjärde utmaningen

Hygienkärkort

- Vilken smittväg är den vanligaste i vården?**
 - Luftburen smitta via byggdamm
 - Blodburen smitta via kanylstick
 - Indirekt kontaktsmitta via händer
 - Luftburen smitta via hosta
- Vilka påstående stämmer om arbetskläder vid patientnära och vårdrelaterat arbete?**
 - Arbetskläder ska vara kortärmade för att möjliggöra korrekt handdeinfektion
 - Arbetskläder ska bytas direkt om de förorenats med kroppsvätskor och utsöndringar
 - Man får ha långärmad rock/kofta om man bara ska lyssna på hjärtat på en patient
- När ska punktdesinfektion av kroppsvätskor/utsöndringar på vårdenheter utföras och av vem?**
 - I samband med nästa ordinarie städning, av städpersonal
 - Omedelbart vid upptäckt, av städpersonal som tillkallas
 - Omedelbart vid upptäckt, av vårdpersonal
 - Dagligen, i slutet av arbetsdagen, av vårdpersonal
- Behöver jag använda plastförkläde när jag kontrollerar blodtryck på en patient?**
 - Nej, aldrig
 - Ja, alltid
 - Ja, om du riskerar att komma i kontakt med kroppsvätskor
 - Ja, vid all kontakt med patient som är bärare av resistenta bakterier (även om det inte är risk för kontakt med kroppsvätskor)

VÄSTRA GÖTALANDSREGIONEN

Startida Vård och hälsa Politik Kollektivtrafik Kultur Miljö Regionutveckling Utbildning Jobb Om oss Press

Du är här: Startida / Vård och hälsa / För vårdgivare / Vårdhygien i Västra Götaland

Vårdhygien i Västra Götaland

Hälsa- och sjukvårdslagen (1982:763) och tandvårdslagen (1985:125) anger att vården ska vara av god kvalitet med en god hygienisk standard. För att erbjuda alla vårdtagare ovanstående ska varje organisation ha tillgång till vårdhygienisk kompetens, vilket innefattar både grundläggande kunskap hos all vårdpersonal och tillgång till vårdhygienisk expertis samlad i en vårdhygienisk enhet.

Vårdhygiens roll innebär framför allt att som sakkunniga samarbeta och stötta verksamheterna i det egna arbetet för att förebygga uppkomst och spridning av vårdrelaterade infektioner.

Det innebär bland annat att:

- vara rådgivande till centrala beslutstare i vårdhygieniska frågor
- utabeta vårdhygieniska rutiner, som stöd för arbetet i vården
- bistå vård- och servicepersonal med råd och information
- vara rådgivande vid planering av om- och nybyggnation
- vara rådgivande vid upphandling av medicintekniska produkter
- medverka vid utredning i samband med anhopning eller utbrott av vårdrelaterade infektioner eller av mikrobiologiska agens av särskilt vårdhygieniskt intresse inklusive multiresistenta bakterier
- vid behov medverka vid uppföljning av vårdhygienisk standard (redogörelse och egenkontroll)

Vårdhygien för VG Primärvård i regionen finns fördelat på fyra enheter, huvudsakligen utifrån geografisk indelning.

Vårdhygienisk enhet	Område	Innefattar följande kommuner
Vårdhygien, Sahlgrenska Universitetssjukhuset	Göteborg och Södra Bohuslän	Alingsås, Göteborg, Hälaryd, Kungälv, Mölndal, Partille, Stenungsund, Tjörn, Öckerö
Vårdhygien, NU-sjukvården	Norra Älvsborg och Bohuslän	Bengtsfors, Dals-Ed, Färgelanda, Lilla Edet, Lerum, Mellared, Munkedal, Orust, Sotenäs, Strömstad, Tanum, Trollhättan, Uddevalla, Vänersborg, Ämål
Vårdhygien, Skaraborg	Skaraborg	Falköping, Grästorp, Gullspång, Götene, Hjo, Mariestad, Karlsborg, Lidköping, Skara, Skövde, Tibro, Tranemo, Töreboda, Vase
Vårdhygien, Södra Älvsborgs sjukhus	Södra Älvsborg	Alingsås, Bollebygd, Borås, Herrljunga, Lerum, Måns, Nossebro, Svenljunga, Tranemo, Ulricehamn, Värmdö

Publicerad av: Margareta Högborg, margareta.hogborg@vgregion.se
Senast uppdaterad: 2014-10-08 15:25

VÄSTRA GÖTALANDSREGIONEN
Till sidans topp

Hel- och delägda bolag i Västra Götalandsregionen | Populära länkar på webbplatsen just nu | Webbplatsen | Informationsansvarig: | Kontakta oss | Västra Götalandsregionen

Sammanfattning – mål i nuläget

- Utveckla nätverksarbetet
- Regionalt IT-stöd
- Samarbete/kontakt med alla chefer
- Hitta mätbart mål för grundläggande vårdhygienisk kompetens hos alla medarbetare

Framtidsvision – mer nationellt samarbete för vårdhygien

Tack för oss!